

Ulvi Karagedik M.A., Universitätsassistent des Instituts für Islamisch-Theologische Studien, nahm am 03.05.2018 auf Einladung der österreichischen Botschaft in Tirana an der internationalen Konferenz „Albania, a model of interfaith harmony for Europe“ teil. Die Konferenz fand im Rahmen des Kulturjahres „Österreich – Albanien 2018“, statt und wurde in Kooperation mit drei renommierten albanischen Universitäten initiiert.

Herr Karagedik problematisierte die Relevanz der Religionsfreiheit für einen interreligiösen- sowie interkulturellen Dialog und den dafür notwendigen kritischen Umgang mit theologischen Quellen. Dabei wurde besonders auf das Risiko eines anachronistischen Umganges mit religiösen Texten- und auf die Bedeutung der Säkularität des Staates hingewiesen. Es erwies sich, dass die Religionsfreiheit schnell fragil werden kann und stets geschützt- sowie neu ausgelotet werden muss.

Ein zentraler Gegenstand der Konferenz war die Koexistenz der Religionen und deren Wandel in einem sich veränderten Europa, wobei der Fokus auf Zukunftsmodellen und Chancen zwischen Albanien und Österreich gerichtet wurde. Die höchsten Repräsentanten des albanischen Staates, der Religionsgemeinschaften, AkademikerInnen sowie TheologInnen aus Österreich, Albanien und aus der Region diskutierten über das Zusammenleben der verschiedenen Religionsgemeinschaften in Europa, über notwendige Rahmenbedingungen sowie über die zukünftigen Herausforderungen der friedlichen Koexistenz.

Eine Besonderheit stellte die Unterzeichnung einer Deklaration zur konkreten ökumenischen Zusammenarbeit in Belangen des interreligiösen Dialogs seitens der islamischen- sowie christlichen Religionsvertreter dar. Die religiösen Gemeinden bekundeten darüber hinaus Ihre Unterstützung und Hoffnungen bzgl. des EU-Beitrittsprozesses mit Albanien sowie dessen enormen Stellenwert. Es zeigte sich, dass das Islamverständnis in Albanien sowie die vorhandene interreligiöse Harmonie wichtige Impulse für ein zeitgenössisches Religionsverständnis leisten können, weswegen sich erhofft, dass ein zeitgenössisches- und koexistenzfähiges Religionsverständnis weiterhin ausgebaut- und gesellschaftlich gefördert wird.

Medienberichte zur Konferenz „Albania, a model of interfaith harmony for Europe“

<http://www.albaniannews.com/index.php?idm=20417&mod=2>

<http://www.tiranatimes.com/?p=136937>

<http://zanalte.al/2018/05/zhvillohet-konferenca-nderkombetare-mbi-dialogun-nderfetar-icid/>

<https://www.rtsh.al/lajme/harmonia-fetare-ne-shqiperi-nje-model-per-euopen/>

DECLARATION OF RELIGIOUS COMMUNITIES IN ALBANIA JOINT ENGAGEMENT FOR INTERFAITH DIALOGUE

3 may 2018

We, **the Muslim Community of Albania, Autocephalous Orthodox Church of Albania, Catholic Church of Albania, The Bektashi World Headquarters and Evangelical Brotherhood of Albania** thank God for the history of interfaith coexistence and harmony in Albania for centuries.

Understanding and religious coexistence within our country has created a beautiful mosaic of diversity over the years. We are convinced that this mosaic should not be taken for granted and we are committed to take care of it by keeping its parts together, in order to preserve and present with dignity this wealth inside and outside the country.

We are aware and we accept that our religious communities have their own identity and that each one remains faithful to the principles of his faith. However, our religious differences do not prevent us from engaging in mutual respect, cooperation in social fields and active dialogue between our communities and the whole society in order to preserve and promote moral, ethical and cultural values.

We appreciate communication as a tool to get closer to each other, to build mutual respect and to avoid prejudices. For this reason we are committed to the following:

- **To develop a dialogue of life**, by encouraging members of our communities and society in general to live in peace and good neighborliness, sharing the joy and sadness, the challenges and the hopes with each other.
- **To develop joint activities for the good of society**, engaging in initiatives, ventures and projects to improve the quality of life and development of Albanian society and through these engagements at the same time to nurture harmony, tolerance, coexistence, justice and peace in our communities.
- **To build the dialogue platform at the academic level**, getting acquainted with each other's spiritual values, mutual history and common points, in order to promote the spirit of dialogue and fraternity within our communities, avoiding everything that can incite hatred and interfaith misconceptions.
- **To develop common educational and educational strategies** to promote and nurture the young generation with the values of coexistence and interreligious dialogue, to prevent any form of manipulation and instrumentalization of religion in the service of non-religious interests.
- **To promote in the international arena**, by all means, the value of coexistence and interfaith harmony in Albania, as a useful example for the entire world society, which constantly faces the challenges of intolerance and various forms of conflict

With our good wish and hope, that the Lord will give us the energy and the sustainability to continue on our path of coexistence, harmony, tolerance and dialogue, we representatives of Albanian religious communities sign today (03.05.2018) the above statement.

**The Muslim Community of Albania
H. Skender Brucaj**

**Autocephalous Orthodox Church of Albania
Fortune Anastas Janullatos**

**Catholic Church
Catholic Episcopal Conference of Albania
Mons. George Frendo**

**The Bektashi World Headquarters
H.Ded Edmond Brahimaj**

**The Evangelical Brotherhood of Albania
Pastor Ylli Doçi**

DEKLARATË E KOMUNITETEVE FETARE NË SHQIPËRI ANGAZHIMI I PËRBASHKËT PËR DIALOGUN NDËRFETAR

3 maj 2018

Ne, **Komuniteti Mysliman i Shqipërisë, Kisha Orthodhokse Autoqefale e Shqipërisë, Kisha Katolike e Shqipërisë, Kryegjyshata Botërore Bektashiane dhe Vëllazëria Ungjillore e Shqipërisë** falenderojmë Zotin për historinë e bashkëjetesës dhe harmonisë ndërfetare në Shqipëri ndër shekuj.

Mirëkuptimi dhe bashkëjetesa fetare brenda vendit tonë ka krijuar ndër vite një mozaik të bukur të diversitetit. Ne jemi të bindur se ky mozaik nuk duhet konsideruar i mirëqenë dhe angazhohemi të kujdesemi për të, duke mbajtur të bashkuar pjesët e tij, me qëllim që të ruajmë dhe të prezantojmë me dinjitet këtë pasuri brenda dhe jashtë vendit.

Ne jemi të vetëdijshëm dhe pranojmë se komunitetet tona fetare, kanë identitetin e tyre dhe se secili mbetet besnik ndaj parimeve të besimit të tij. Por megjithatë dallimet tona fetare nuk na pengojnë për t'u angazhuar në respektin e ndërsjellë, bashkëpunimin në fushat sociale dhe në dialogun aktiv midis komuniteteve tonadhe mbarë shoqërisë me qëllim ruajtjen dhe promovimin e vlerave morale, etike dhe kulturore.

Ne vlerësojmë komunikimin, si mjet për t'u njohur më nga afër me njëri-tjetrin, për ndërtimin e respektit të ndërsjelltë, si dhe për shmangien e paragjykimeve. Për këtë arsye ne angazhohemi për sa më poshtë:

- ***Të zhvillojmë dialogun e jetës, duke inkurajuar anëtarët e komuniteteve tona, por edhe shoqërinë në përgjithësi të jetojnë në paqe dhe në fqinjësi të mirë, duke ndarë gëzimin dhe trishtimin, sfidat dhe shpresat me njëri-tjetrin.***
- ***Të zhvillojmë veprimtari të përbashkëta për të mirën e shoqërisë, duke u angazhuar në iniciativa, sipërmarrje dhe projekte për përmirësimin e cilësisë së jetës dhe zhvillimin e shoqërisë shqiptare dhe nëpërmjet këtyre angazhimeve në të njëjtën kohë të ushqejmë harmoninë, tolerancën, bashkëjetesën, drejtësinë dhe paqen në komunitetet tona.***
- ***Të ndërtojmë platformën e dialogut në nivel akademik, duke u njohur me vlerat shpirtërore të njëri-tjetrit, historinë e ndërsjellë dhe pikat e përbashkëta, me qëllim promovimin e frymës së dialogut dhe asaj vëllazërore brenda komuniteteve tona, duke shmangur çdo gjë, që mund të nxisë urrejtje dhe keqkuptime ndërfetare.***
- ***Të zhvillojmë strategji të përbashkëta arsimore dhe edukative për të promovuar dhe ushqyer brezin e ri me vlerat e bashkëjetesës dhe dialogut ndërfetar, për të parandaluar çdo formë manipulimi dhe instrumentalizimi të fesë në shërbim të interesave jofetare.***
- ***Të promovojmë në arenën ndërkombëtare, me të gjitha mënyrat, vlerën e bashkëjetesës dhe harmonisë ndërfetare në Shqipëri, si një shembull i dobishëm për mbarë shoqërinë botërore, e cila në mënyrë të vazhdueshme përballet me sfidat e intolerancës dhe formave të ndryshme të konflikteve.***

Me dëshirën tonë të mirë dhe shpresën, që Zoti do të na japë energjinë dhe qëndrueshmërinë për të vazhduar në rrugën tonë të bashkëjetesës, harmonisë, tolerancës dhe dialogut, ne përfaqësuesit e komuniteteve fetare shqiptare nënshkruajmë sot (03.05.2018) deklaratën e mësipërme.

Komuniteti Mysliman i Shqipërisë
H. Skender Brucaj

Kisha Orthodhokse Autoqefale e Shqipërisë
Fortlunturi Anastas Janullatos

Kisha Katolike
Konferenca I peshkvnore Katolike e Shqipërisë
Mons. George Frendo

Kryegjyshata Botërore Bektashiane
H.Dede Edmond Brahimaj

Vllazëria Ungjillore e Shqipërisë
Pastor Ylli Doçi